

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Sagsnr.: 2009-20-221-00178/Dep. sagsnr. 2733

Den 1. december 2009

FVM 710

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning (EF) 1024/2009 om godkendelse af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed - Docosahexaenoic acid (DHA) og α -linolenic acid (ALA) (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Kommissionen har fremsat forslag om godkendelse af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed - Docosahexaenoic acid (DHA) og α -linolenic acid (ALA).

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFAH) den 7. december 2009.

Formålet med det foreliggende forslag er at fastsætte en liste over *godkendte* anprisninger vedrørende børns udvikling og sundhed (i henhold til artikel 14, stk. 1 i anprisningsforordningen).

Forslaget omfatter en konkret ansøgning, som er blevet forelagt for Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) med henblik på at få en videnskabelig vurdering af blandt andet, om der er tilstrækkelig sammenhæng mellem indtaget af fødevaren og den anpriste effekt og tilstrækkelig karakterisering af den anpriste fødevare.

Forslaget drejer sig om anprisning af Docosahexaenoic acid's (DHA), samt α -linolenic acid (ALA).

Godkendelse af anprisninger vedrørende DHA skønnes at kunne berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, da de anprisninger, der foreslås godkendt, kan medføre, at bekymrede forældre vil fravælge amning eller skifte fra modermælkserstatning til tilskudsblanding for at sikre at deres barn får DHA.

Godkendelse af anprisning af ALA vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark

Det er regeringens generelle holdning, at en godkendelse af en sundhedsanprisning bør bygge på et solidt videnskabeligt grundlag. Ligeledes er det væsentligt, at der fastsættes nødvendige

vilkår og betingelser for anvendelse af den pågældende anprisning, både for at sikre, at forbrugerne får relevante oplysninger og ikke bliver vildledt, og at der kan føres en effektiv fødevarekontrol.

Regeringen agter på den baggrund at lægge afgørende vægt på, at anprisning af Docosahexaenoic acid (DHA) på tilskudsblandinger ikke tillades, samt arbejde for, at betingelserne for anvendelsen af anprisningen af α -linolenic acid (ALA) bliver tilstrækkeligt beskrevet med hensyn til at sikre krav om et betydeligt indhold i den enkelte fødevarer.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Sagsnr.: 2009-20-221-00178/ Dep. sagsnr. 2733

Den 1. december 2009

FVM 710

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning (EF) 1024/2009 om godkendelse af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed - Docosahexaenoic acid (DHA) og α -linolenic acid (ALA) (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke**Resumé**

Kommissionen har fremsendt et udkast til forslag til forordning om godkendelse af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed. Forslaget er fremsat i henhold til anprisningsforordningen. En vedtagelse af forslaget vurderes at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Baggrund

Kommissionen har fremsendt forslag til forordning om godkendelse af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed - Docosahexaenoic acid (DHA) og α -linolenic acid (ALA).

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 17, stk. 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 af 20. december 2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer.

Forslaget behandles efter en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forordningen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder.

Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 7. december 2009.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Formålet med det foreliggende forslag er at fastsætte en liste over *godkendte* anprisninger vedrørende børns udvikling og sundhed (i henhold til artikel 14, stk. 1 i anprisningsforordningen).

Forslaget omfatter en række konkrete ansøgninger, som er blevet forelagt for Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) med henblik på at få en videnskabelig vurdering af blandt andet, om der er tilstrækkelig dokumenteret sammenhæng mellem indtaget af fødevarer og den anpriste effekt og tilstrækkelig karakterisering af den anpriste fødevare.

Kommissionen foreslår at, der gives godkendelse på 9 ansøgninger om godkendelse af sundhedsanprisninger vedrørende børns udvikling og sundhed.

Forslaget om godkendelse drejer sig om henholdsvis:

- Anprisninger af Docosahexaenoic acid's (DHA) betydning for udvikling af syn og kognitive egenskaber for spædbørn, hvor anprisningerne omfatter, dels produkter rettet direkte mod spædbørn (tilskudsblandinger), dels produkter rettet mod den gravide eller ammende:
“Docosahexaenoic acid (DHA) has a structural and functional role in the brain and DHA intake can contribute to normal cognitive development in the foetus and in the breast-fed infant” og Docosahexaenoic acid (DHA) has a structural and functional role in the retina and maternal DHA intake can contribute to the early development of the eye in the foetus and in the breast-fed infant”.
- Anprisninger af α -linolenic acid (ALA) og dens betydning for hjernens udvikling: “ α -linolenic acid (ALA) contributes to the brain development”.

Kommissionen har bedt Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) om inden mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 7. december 2009 at komme med supplerende udtalelser, om hvorvidt de foreslåede formuleringer af anprisningerne (ordlyd) afspejler det videnskabelige grundlag, samt fastsættelse af betingelser for anvendelse af anprisningerne. Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritets (EFSA) udtalelser kendes derfor endnu ikke.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 af 20. december 2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer er direkte gældende i Danmark og de øvrige medlemsstater.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Godkendelse af anprisninger vedrørende DHA og øjets og hjernens udvikling skønnes at kunne berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, da de anprisninger, der foreslås godkendt, kan medføre, at bekymrede forældre vil fravælge amning eller skifte fra modermælkserstatning til tilskudsblanding for at sikre at deres barn får DHA.

Godkendelse af anprisning af ALA vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Sagen har været i høring via høringsportalen, og der er kommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer tager Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritets (EFSA) vurderinger til efterretning, idet de konstaterer, at der nu reelt gives tilladelse til en række anprisninger, man tidligere har fundet ikke har opfyldt betingelserne for ”effekt”. Landbrug & Fødevarer peger på, at det er vigtigt, at Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) er i løbende dialog med ansøgere om det konkrete indhold og anvendelse af sundhedsanprisninger for at smidiggøre processen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at en godkendelse af en sundhedsanprisning bør bygge på et solidt videnskabeligt grundlag. Ligeledes er det væsentligt, at der fastsættes nødvendige vilkår og betingelser for anvendelse af den pågældende anprisning, både for at sikre, at forbrugerne får relevante oplysninger og ikke bliver vildledt, og at der kan føres en effektiv fødevarekontrol.

Regeringen finder endvidere, at det er væsentligt, at anprisninger er i overensstemmelse med grundprincipperne i anprisningsforordningen, herunder at anprisninger ikke rejser tvivl om andre fødevarers ernæringsmæssige tilstrækkelighed. I dette tilfælde vil anprisninger på tilskudsblandinger kunne foranledige, at nogle fejlagtigt vælger tilskudsblandinger frem for modermælkserstatninger (hvor anprisningen er forbudt), eller fejlagtigt fravælger amning. Anvendelse af disse anprisninger vil således være i strid med anprisningsforordningens generelle bestemmelser.

Regeringen lægger vægt på, at hvis Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) konkluderer, at der er solid evidens for, at DHA har en væsentlig betydning for tidlig udvikling af øjet og hjerne hos spædbørn, så bør en tilsætning af DHA gøres obligatorisk til modermælkserstatninger og tilskudsblandinger. Det er således ikke hensigtsmæssigt at fastholde en situation, hvor en tilsætning er frivillig, og kan gøres til genstand for anprisninger.

På den baggrund forholder regeringen sig negativt til forslaget, der vedrører anprisning af DHA og betydning for øjets og hjernens udvikling, idet flere af disse anprisninger er rettet mod anvendelse på tilskudsblandinger, og der ikke i forslaget skelnes mellem tilskudsblandinger og anprisninger af DHA på produkter rettet mod moderen.

Med hensyn til anprisning af α -linolenic acid (ALA) og betydning for hjernens udvikling er det regeringens holdning, at de fastsatte betingelser for anvendelse ikke er tilstrækkeligt beskrevne med hensyn til at sikre krav om et betydeligt indhold i den enkelte fødevarer, idet betingelserne alene henviser til et samlet dagligt indtag. Der bør derfor arbejdes for, at der foruden oplysninger om dagligt anbefalet indtag for målgruppen, bør fastsættes betingelser for de konkrete fødevarer, ud fra samme principper som de netop vedtagne ernæringsanprisninger af ”kilde til omega-3 fedtsyrer”. Dette bør eventuelt drøftes nærmere på ekspertniveau inden der træffes afgørelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg